

Alkohol- och narkotikasituationen

**En kartläggning av läget i Umeå med jämförande data från Luleå, Lund
och riket år 2005**

**Camilla Nilsson
2007**

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Syfte	2
1.3 Befolkningsdata	2
1.3.1 Umeå kommun 2005	2
1.3.2 Luleå kommun 2005	2
1.3.3 Lunds kommun 2005	2
2. Resultat	3
2.1 Tillgänglighet	3
2.1.1 Antal serveringstillstånd	3
2.1.2 Systembolagets öppettider	3
2.1.3 Ungdomars möjlighet att få tag på alkohol	3
2.1.4 Narkotikatillgång	4
2.2 Konsumtion	5
2.2.1 Alkohol försäljningen	5
2.2.2 Alkoholvanor	7
2.2.3 Narkotikaanvändning	7
2.3 Konsekvenser	9
2.3.1 Vårdstatistik	9
2.3.2 Alkohol- och narkotikarelaterade diagnoser	9
2.3.3 Infektionssjukdomar	14
2.3.4 Alkohol- och narkotikarelaterade dödsorsaker	15
2.3.5 Olycksstatistik	16
2.3.6 Brottsstatistik	16
Referensförteckning	18
Bilaga 1	20
Bilaga 2	22

1. Inledning

1.1 Bakgrund

En klar bild av alkohol- och narkotikasituationen i kommunen kan vara till hjälp för att åstadkomma ett väl fungerande alkohol- och narkotikaförebyggande arbete i kommunen. En kartläggning av alkohol- och narkotikasituationen i kommunen ger en bild av alkohol- och narkotikaproblemens omfattning.¹

1.2 Syfte

Syftet med studien är att kartlägga alkohol- och narkotikasituationen i Umeå utifrån ett urval av indikatorer om tillgänglighet, konsumtion och konsekvenser. Statistik har också inhämtats från Luleå, Lund och riket i syfte att jämföra Umeås situation med läget i dessa områden. I första hand har statistik samlats in från 2005 och i andra hand från 2004. I vissa fall redovisas data för en serie av år. Vidare är denna kartläggning ett första steg i en utvärdering som syftar till att följa förändringar i alkohol- och narkotikasituationen över tid.

1.3 Befolkningsdata

1.3.1 Umeå kommun 2005

Den 31 december 2005 uppgick folkmängden till 110 758. Umeå kommun har en hög andel unga vuxna med en topp på åldersspannet 20-24. År 2005 var 12 092 Umeåbor mellan 20-24 år. Folkökningen i Umeå kommun uppgick under 2005 till 869 personer. Över hälften, 55 %, av dem som flyttade till Umeå under 2005 fanns i åldersgruppen 18-24 år. Vidare var 60 % av dem som flyttade från Umeå i åldersgruppen 25-54.²

1.3.2 Luleå kommun 2005

Folkmängden i Luleå kommun uppgick den 31 december 2005 till 72 751 personer. Folkökningen uppgick till 30 personer under 2005. Vidare kan nämnas att 54 % av dem som flyttade från Luleå var mellan 25-54 år.³

1.3.3 Lunds kommun 2005

I Lunds kommun uppgick folkmängden till 102 257 personer den 31 december 2005. Precis som Umeå kommun har Lund en hög andel unga vuxna med en topp på åldersspannet 20-24. År 2005 var 11 577 personer i Lund mellan 20-24 år. Folkökningen i Lund var 423 personer under 2005. Över hälften, 51 %, av dem som flyttade till Lund under 2005 fanns i åldersgruppen 18-24 år. Vidare var 63 % av dem som flyttade från Lund mellan 25-54 år.⁴

¹ Kville, Pia (2006)

² www.fhi.se

³ ibid.

⁴ ibid.

2. Resultat

2.1 Tillgänglighet

2.1.1 Antal serveringstillstånd

Kommunen har skyldighet att rapportera sina beslut om serveringstillstånd till folkhälsoinstitutet. Statistiken nedan bygger på denna rapportering. Uppgifterna avser antalet stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten per 10 000 invånare, 15 år och äldre.⁵

Tabell 1. Serveringstillstånd per 10 000 invånare 2005-12-31

Benämning	Riket	Umeå	Luleå	Lund
Serveringstillstånd	14,06	8,44	12,44	10,53

Källa: Folkhälsoinstitutet

Tabell 2. Tillståndsenheternas statistik angående serveringstillstånd 2005

Benämning	Umeå	Luleå	Lund
Försäljningsställen folköl	70	57	80
Antal serveringstillstånd	101	99	136
Antal återkallelser	5	2	1
Antal varningar	2	7	1

Källor: Auland, Håkan, Umeå tillståndsenhets årsrapport 2005, Engberg, Erik och Landfors, Annika

Tabell 3. Tillståndsenheternas statistik angående restaurangernas öppettider 2005

Öppettider	Umeå	Luleå	Lund
Öppet till 01.00	12	50	37
Öppet till 02.00	70	3	39
Öppet till 03.00	0	23	16

Källor: Auland, Håkan, Engberg, Erik och Landfors, Annika

2.1.2 Systembolagens öppettider

Öppettiderna vid systembolagen kan variera över året. Statistiken nedan avser de öppettider systembolagen hade 2005-12-31. Uppgifterna avser det sammanlagda antalet öppethållande timmar som alla butiker i riket, Umeå kommun, Luleå kommun respektive Lunds kommun hade per vecka och per 10 000 invånare, 15 år och äldre.⁶

Tabell 4. Systembolagets öppettider, timmar i veckan per 10 000 invånare 2005-12-31

Benämning	Riket	Umeå	Luleå	Lund
Öppettider	24,83	16,67	16,21	20,94

Källa: Folkhälsoinstitutet

2.1.3 Ungdomars möjlighet att få tag på alkohol

I vissa frågeundersökningar bland ungdomar förekommer frågor om tillgänglighet av alkohol. Om sådana uppgifter finns att tillgå är de värdefulla.⁷ Det finns inte någon alkohol- och drogvaneundersökning från Lund 2005. Luleå har en drogvaneundersökning från 2005 men

⁵ www.fhi.se

⁶ ibid.

⁷ Kvillemo, Pia (2006)

den är inte helt jämförbar med Umeås. Med anledning av detta finns Luleå bara med i de tabeller om självrapporterad alkohol- och narkotikaanvändning där frågor och svarsalternativ i Umeå och Luleås undersökningar är jämförbara.

Tabell 5. Hur fick elever i årskurs 9 och årskurs 2 tag på alkohol i Umeå under 2005?

Svarsalternativ	Pojkar årskurs 9 (N=230)	Flickor årskurs 9 (N=241)	Pojkar årskurs 2 (N=381)	Flickor årskurs 2 (N=465)
Kompisar eller kompisars syskon	43,9 %	61,8 %	61,2 %	56,8 %
 Syskon	17 %	12,4 %	21,3 %	20,4 %
 Annan person (18 år eller äldre) bjuder	30,4 %	33,6 %	27,3 %	35,9 %
 Annan person (18 år eller äldre) köper ut:	33,9 %	37,8 %	35,2 %	51 %
 Föräldrar (med lov)	24,8 %	12,9 %	17,3 %	16,8 %
 Föräldrar (utan lov)	15,2 %	20,7 %	5,5 %	9,5 %
 Köper själv	13,5 %	5,4 %	15,7 %	5,4 %

Källa: Umeå kommuns levnadsvaneundersökning 2005

2.1.4 Narkotikatillgång

Det är svårt att få en uppfattning om narkotikatillgång eftersom narkotika är illegalt. Information om priser, renhet och efterfrågan ger en indikation på tillgången. Observationer av förändringar avseende tillgång, priser, preparat, missbruksmönster och missbruksgrupper kan ge en indikation på narkotikautvecklingen. Två gånger per år samlar CAN i samarbete med folkhälsoinstitutet in uppgifter om förändringar i missbrukssituationen.⁸ Denna undersökning syftar inte till att mäta exakta förändringar eller bedöma nivån på missbruket. De inlämnade uppgifterna är inte någon allmängiltig sanning om hur det ser ut i hela kommunen eller länet. Uppgifterna rör sig ofta om enskilda personers bedömningar av situationen inom ett begränsat geografiskt område eller i specifika sociala miljöer och bör därför tolkas med försiktighet. Vidare är sambandet mellan missbruk av preparat och tillgång på preparat inte självklar. En ökad tillgång behöver inte betyda att missbruket har ökat. Det kan likaväl innebära att efterfrågan har minskat.⁹

Tabell 6. Uppskattad förändring i tillgången på narkotika, illegala bensodiazepiner, AAS och svartsprit rapporterad kommunvis oktober 2005 – mars 2006. Absoluta tal (inom parantes anges antalet uppgiftslämnare).

Benämning	Förändring	Umeå (5)	Luleå (4)	Lund (4)
Hasch	Ökning	2	1	0
	Oförändrat	2	2	3
	Minskning	1	0	0
	Vet ej	0	1	1
Marijuana	Ökning	0	0	0
	Oförändrat	3	1	3
	Minskning	1	0	0
	Vet ej	1	3	1
Vitt heroin	Ökning	1	1	0
	Oförändrat	3	2	1
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	1	2
Brunt heroin	Ökning	0	1	0
	Oförändrat	4	1	2
	Minskning	0	0	0

⁸ ibid.

⁹ Rask, Linnéa (2006)

	Vet ej	1	2	2
Amfetamin	Ökning	3	1	1
	Oförändrat	2	2	1
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	0	1	2
Kokain	Ökning	1	0	1
	Oförändrat	0	2	1
	Minskning	1	0	0
	Vet ej	3	2	2
Ecstasy	Ökning	0	0	1
	Oförändrat	3	2	1
	Minskning	1	0	0
	Vet ej	1	2	2
Kat	Ökning	0	0	0
	Oförändrat	0	0	0
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	5	3	4
LSD	Ökning	0	0	0
	Oförändrat	0	1	0
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	5	3	3
GHB	Ökning	0	0	0
	Oförändrat	1	1	1
	Minskning	1	0	0
	Vet ej	2	3	3
Bensodiazepiner	Ökning	2	0	0
	Oförändrat	2	1	2
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	3	2
AAS	Ökning	0	0	0
	Oförändrat	2	1	0
	Minskning	1	0	0
	Vet ej	2	2	3
Svartsprit	Ökning	3	1	0
	Oförändrat	1	3	2
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	0	2

Där antalet uppgiftslämnare inte stämmer med antal svarande har rapportörerna fyllt i förekommer ej alternativt ej besvarat frågan. Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger 2005-2006.

2.2 Konsumtion

2.2.1 Alkoholförsäljningen

Alkoholförsäljningen används ofta som en indikator på den totala konsumtionens storlek. Statens folkhälsoinstitut ansvarar för att sammanställa och redovisa statistik över systembolagets och restaurangernas alkoholförsäljning. Utöver den konsumtion som försäljningsstatistiken visar tillkommer även konsumtion av oregistrerad alkohol.¹⁰ Sannolikt varierar andelen registrerad respektive oregistrerad alkohol beroende på var kommunerna är belägna geografiskt och försäljningsstatistiken bör tolkas i ljuset av detta.¹¹

¹⁰ Cans rapportserie, nr. 98

¹¹ Kvillemo, Pia (2006)

Folkhälsoinstitutets nyaste sammanställning av systembolagets alkoholförsäljning är från år 2004. Försäljningssiffrorna redovisas i liter per invånare som är 15 år eller äldre.

Tabell 7. Systembolagets alkoholförsäljning 1997-2004

Område	Benämning	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Riket	Alkoholförsäljning i liter 100 % alkohol per invånare	3,78	3,8	4,07	4,26	4,53	4,94	5,06	4,79
	Spritförsäljning i liter per invånare	3,19	3,07	3,08	3,09	3,12	3,16	2,99	2,59
	Vinförsäljning i liter per invånare	15,49	15,74	16,96	17,54	18,63	20,85	21,72	18,68
	Starkölsförsäljning i liter per invånare	14,94	15,31	17,64	19,33	21,16	23,14	24,24	23,28
	Ciderförsäljning i liter per invånare	1,15	1,32	1,63	1,73	1,8	2,18	2,23	1,94
	Alkoläskförsäljning i liter per invånare	0,48	0,2	0,13	0,07	0,05	0,14	0,29	0,32
Umeå	Alkoholförsäljning i liter 100 % alkohol per invånare	3,56	3,66	4,21	4,64	4,94	5,31	5,61	5,53
	Spritförsäljning i liter per invånare	2,7	2,7	2,92	3,1	3,12	3,13	3,09	2,8
	Vinförsäljning i liter per invånare	15,28	16,03	18,62	19,96	21,1	23,22	24,55	20,34
	Starkölsförsäljning i liter per invånare	16,09	16,45	19,8	23,48	25,61	27,39	29,73	30,27
	Ciderförsäljning i liter per invånare	2,24	2,66	3,25	3,38	3,35	3,73	3,72	3,39
	Alkoläskförsäljning i liter per invånare	0,55	0,15	0,11	0,07	0,07	0,21	0,47	0,56
Luleå	Alkoholförsäljning i liter 100 % alkohol per invånare	3,72	3,79	4	4,42	5,28	5,71	6,07	5,93
	Spritförsäljning i liter per invånare	2,93	2,86	2,79	2,92	3,42	3,45	3,39	2,82
	Vinförsäljning i liter per invånare	13,59	14,13	15,35	17	21,07	23,78	25,42	21,26
	Starkölsförsäljning i liter per invånare	20,34	20,65	22,79	26,11	29,71	31,46	34,37	35,33
	Ciderförsäljning i liter per invånare	1,65	1,92	2,44	2,82	3,15	3,72	3,87	3,23
	Alkoläskförsäljning i liter per invånare	0,64	0,26	0,17	0,11	0,12	0,28	0,57	0,65
Lund	Alkoholförsäljning i liter 100 % alkohol per invånare	2,69	3,16	3,39	3,54	3,53	3,86	3,83	3,69
	Spritförsäljning i liter per invånare	1,83	2,04	2,12	2,15	2,09	2,14	1,92	1,63
	Vinförsäljning i liter per invånare	14	16,58	17,74	18,23	17,91	19,84	19,94	17,78
	Starkölsförsäljning i liter per invånare	7,22	8,84	9,87	11	11,16	12,32	12,63	12,69
	Ciderförsäljning i liter per invånare	0,8	1,13	1,26	1,45	1,35	1,63	1,67	1,45
	Alkoläskförsäljning i liter per invånare	0,3	0,1	0,05	0,02	0,01	0,07	0,13	0,15

Källa: Nilsson, Tony, Alkohol- och narkotikaavdelningen, Statens folkhälsoinstitut, 2007-03-29

Tabell 8. Restaurangernas alkoholförsäljning 2005

Varugrupp	Riket	Umeå	Luleå	Lund
Antal sålda liter spritdrycker	3 954 008	36 543	25 117	39 614
Antal sålda liter spritdrycker per invånare	0,5	0,4	0,4	0,5
Antal liter såld 100 % alkohol från spritdrycker per invånare	0,2	0,1	0,1	0,1
Antal sålda liter vin	18 497 025	187 778	117 803	251 824
Antal sålda liter vin per invånare	2,5	2,0	1,9	2,9
Antal liter såld 100 % alkohol från vin per invånare	0,3	0,2	0,2	0,3
Antal sålda liter öl	81 067 005	1 010 643	601 768	1 045 455
Antal sålda liter öl per invånare	10,8	11,0	9,9	12,1
Antal sålda liter 100 % alkohol från öl per invånare	0,6	0,6	0,5	0,6
Totalt antal liter såld alkohol per invånare	13,8	13,4	12,2	15,5
Totalt antal liter såld 100 % alkohol per invånare	1,0	0,9	0,8	1,1

Källa: Nilsson, Tony, Alkohol- och narkotikaavdelningen, Statens folkhälsoinstitut, 2007-03-14

2.2.2 Alkoholvanor

Tabell 9. Andel elever i Umeå som uppgav att de har druckit alkohol

Benämning	Pojkar årskurs 9	Flickor årskurs 9	Pojkar årskurs 2	Flickor årskurs 2
Ja, en gång	22,2 %	18,8 %	14,8 %	10 %
Ja, flera gånger	38,7 %	42,8 %	69,4 %	77,5 %
Nej	39,1 %	38,4 %	15,8 %	12,5 %

Källa: Umeå kommuns levnadsvaneundersökning 2005

Tabell 10. Berusningsdrickande bland elever i Umeå 2005

Benämning	Pojkar årskurs 9 (N=230)	Flickor årskurs 9 (N=243)	Pojkar årskurs 2 (N=382)	Flickor årskurs 2 (N=465)
Ja, minst en gång i veckan	11,3 %	10,7 %	8,6 %	6,9 %
Ja, 2-3 gånger i månaden	15,7 %	18,9 %	27,2 %	27,3 %
Mer sällan än 1 gång per år eller aldrig	41,5 %	32,1 %	17,8 %	16,8 %

Källa: Umeå kommuns levnadsvaneundersökning 2005

I tabellen nedan finns bara resultat från Västerbotten eftersom det inte verkar finnas någon undersökning om riskkonsumtion från 2005 i Norrbotten och Skåne.

Tabell 11. Alkoholvanor utifrån Audit 2005

Kön	Nykterist	Ej risk	Riskabel/skadlig	Missbruk
Kvinnor	25 %	66 %	7,5 %	1,3 %
Män	19 %	64 %	15 %	2,3 %

Källa: Västerbottens alkoholvaneundersökning 2005

2.2.3 Narkotikaanvändning

Tabell 12. Uppskattad förändring i narkotikaanvändningen rapporterad kommunvis oktober 2005 - mars 2006. Absoluta tal (inom parantes anges antal uppgiftslämnare)

Benämning	Förändring	Umeå (5)	Luleå (4)	Lund (4)
Tungt narkotika missbruk	Ökning	0	2	0
	Oförändrat	4	2	2
	Minskning	1	0	0
	Vet ej	0	0	2
Regelbundet	Ökning	1	1	0

narkotikamissbruk	Oförändrat	4	2	2
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	0	0	2
Tillfälligt narkotikamissbruk	Ökning	1	0	0
	Oförändrat	3	3	2
	Minskning	0	0	0
Använder cannabis	Vet ej	1	1	2
	Ökning	1	1	0
	Oförändrat	3	3	3
Injicerar amfetamin	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	0	1
	Oförändrat	2	3	2
Amfetamin annat sätt	Minskning	1	0	0
	Vet ej	2	0	2
	Ökning	0	1	0
Injicerar heroin	Oförändrat	3	2	1
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	1	3
Röker heroin	Ökning	1	0	0
	Oförändrat	2	2	2
	Minskning	0	0	0
Använder kokain	Vet ej	1	2	2
	Ökning	0	0	1
	Oförändrat	1	3	1
Använder ecstasy	Minskning	0	0	0
	Vet ej	4	0	2
	Oförändrat	2	4	1
Använder kat	Minskning	1	0	0
	Vet ej	1	0	2
	Oförändrat	0	1	0
Använder LSD	Minskning	0	0	0
	Vet ej	5	2	4
	Oförändrat	0	2	0
Använder GHB	Minskning	0	0	0
	Vet ej	2	2	3
	Oförändrat	0	2	1
Sniffar lösningsmedel	Minskning	1	0	0
	Vet ej	3	3	2
	Oförändrat	1	1	2
Använder lugnande eller sömnmedel	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	1	1
	Oförändrat	3	2	3
Använder AAS	Ökning	1	0	0

	Oförändrat	3	2	1
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	2	3
Missbrukar alkohol	Ökning	1	1	0
	Oförändrat	2	3	2
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	0	2
Ungdomar som berusar sig	Ökning	2	1	1
	Oförändrat	2	2	2
	Minskning	0	0	0
	Vet ej	1	1	1

Där antalet uppgiftslämnare inte stämmer med antal svarande har rapportörerna fyllt i förekommer ej alternativt ej besvarat frågan. Källa: CAN:s rapporteringssystem om droger 2005-2006.

Tabell 13. Andel elever som uppger att de har använt narkotika 2005

Benämning	Umeå	Luleå
Pojkar årskurs 9	8,9 %	-
Flickor årskurs 9	5,2 %	-
Pojkar årskurs 2 i gymnasiet	12,9 %	5 %
Flickor årskurs 2 i gymnasiet	9,5 %	11 %

Källor: Luleå kommuns drogvaneundersökning 2005 och Umeå kommuns levnadsvaneundersökning 2005

2.3 Konsekvenser

2.3.1 Vårdstatistik

Tabell 14. Vårdinsatser för vuxna med missbruksproblem under 2005

Benämning	Riket	Umeå	Luleå	Lund
Antal inskrivningar i bistånd som avser boende	13 193	190	131	150
Antal individuellt behovsprövade öppna insatser	25 799	239	255	201
Antal inskrivningar i frivillig institutionsvård	11 918	178	126	88
Antal inskrivningar i frivillig familjehemsvård	504	6	0	4
Antal beviljade vård dygn i frivillig institutionsvård	868 512	10 395	8 666	11 713
Antal personer i frivillig institutionsvård	7 977	113	87	71
Antal dygn per person i frivillig institutionsvård	109	92	100	165

Källa: Socialstyrelsens statistikdatabaser 2007-02-28

2.3.2 Alkohol- och narkotikarelaterade diagnoser

Statistiken nedan bygger på uppgifter från socialstyrelsens patientregister. Patientregistret innehåller information om alla personer som har skrivits ut från slutenvård vid svenskt sjukhus. De patienter som redovisas i tabellerna nedan har vårdats med anledning av en alkohol- och/eller narkotikarelaterad huvud- eller bisjukdom.¹² Aktuella diagnoser för alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar finns i bilaga 1.

I tabellerna nedan redovisas antal patienter, d.v.s. antal unika personer per år, kön och åldersklass. Dessutom visar tabellerna antal patienter per 100 000 invånare i motsvarande befolkningsgrupp.¹³ Tabellerna är också uppdelade i ett antal diagnosgrupperingar. I tabell 15 redovisas 2004 års siffror och i tabell 16 redovisas 2005 års siffror.

¹² Patientregistret, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2005-12-12

¹³ ibid.

Tabell 15. Alkohol- och narkotikadiagnoser i slutenvård 2004

Diagnoser	Kön	Ålder	Antal i riket	Antal / 100 000 i riket	Antal i Umeå	Antal / 100 000 i Umeå	Antal i Luleå	Antal / 100 000 i Luleå	Antal i Lund	Antal / 100 000 i Lund
Samtliga alkohol- och narkotika-diagnoser	Män	0-14	201	24,6	1	10,3	0	0	1	11,9
		15-24	2 234	402,1	33	363,5	8	150,6	16	179,8
		25-44	5 624	454,7	55	382,2	33	314,5	37	237,8
		45-64	9 516	805,3	80	633,9	67	697,3	71	597,5
		65-74	1 961	550,0	14	424,3	10	346,4	14	496,3
		75-84	641	265,0	3	150,5	0	0	6	323,5
		85+	72	106,5	1	215,1	0	0	1	183,7
		Totalt	20 249	454,4	187	346,7	118	322,5	146	292,2
	Kvinnor	0-14	286	36,9	2	22,1	4	68,0	1	12,7
		15-24	1 820	343,7	30	315,2	16	348,3	21	238,6
		25-44	2 563	215,4	24	154,9	22	230,5	20	138,3
		45-64	3 449	297,0	28	218,6	19	199,8	15	120,9
		65-74	614	155,4	12	313,3	5	153,6	4	116,4
		75-84	312	91,9	2	68,3	1	44,6	2	69,3
		85+	59	40,1	0	0	0	0	1	71,5
		Totalt	9 103	200,6	98	179,1	67	187,1	64	124,9
	Båda	Totalt	29 352	326,4	285	262,3	185	255,5	210	207,5
	Samtliga alkohol-diagnoser	Män	0-14	162	19,8	1	10,3	0	0	1
15-24			1 300	234,0	25	275,4	7	131,8	9	101,1
25-44			3 439	278,1	34	202,9	22	209,6	18	115,7
45-64			8 741	739,7	78	618,0	66	686,9	61	513,4
65-74			1 890	530,1	13	394,0	10	346,4	14	496,3
75-84			587	242,6	3	150,5	0	0	5	269,6
85+			56	82,9	1	215,1	0	0	1	183,7
Totalt			16 175	363,0	155	287,4	105	287,0	109	218,2
Kvinnor		0-14	246	31,7	2	22,1	4	68,0	0	0
		15-24	1 155	218,1	19	199,6	9	195,9	8	90,9
		25-44	1 487	125,0	18	116,2	15	157,2	11	76,0
		45-64	2 873	247,4	26	203,0	16	168,3	13	104,8
		65-74	521	131,8	12	313,3	4	122,9	2	58,2
		75-84	219	64,5	2	68,3	1	44,6	1	34,7
		85+	30	20,4	0	0	0	0	0	0
		Totalt	6 531	143,9	79	144,4	49	136,8	35	68,3
Båda		Totalt	22 706	252,5	234	215,4	154	212,7	144	142,3
Alkoholism		Män	0-14	0	0	0	0	0	0	0
	15-24		85	15,3	3	33,0	0	0	1	11,2
	25-44		1 659	134,1	14	83,5	13	123,9	8	51,4
	45-64		5 019	424,7	42	332,8	35	364,3	29	244,1
	65-74		858	240,7	8	242,5	3	103,9	7	248,1
	75-84		198	81,8	0	0	0	0	0	0
	85+		11	16,3	0	0	0	0	1	183,7
	Totalt		7 830	175,7	67	124,2	51	139,4	46	92,1
	Kvinnor	0-14	2	0,3	0	0	0	0	0	0
		15-24	40	7,6	2	21,0	0	0	1	11,4
		25-44	564	47,4	10	64,6	2	21,0	6	41,5
		45-64	1 427	122,9	17	132,8	9	94,6	8	64,5
		65-74	195	49,3	2	52,2	2	61,4	1	29,1
		75-84	65	19,2	0	0	0	0	0	0
		85+	3	2,0	0	0	0	0	0	0
		Totalt	2 296	50,6	31	56,7	13	36,3	16	31,2
	Båda	Totalt	10 126	112,6	98	90,2	64	88,4	62	61,3

Lever- sjukdomar	Män	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	
		15-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		25-44	113	9,1	1	6,0	0	0	2	12,9	
		45-64	920	77,9	8	63,4	3	31,2	8	67,3	
		65-74	308	86,4	0	0	0	0	4	141,8	
		75-84	87	36,0	1	50,2	0	0	1	53,9	
		85+	11	16,3	0	0	0	0	0	0	
		Totalt	1 439	32,3	10	18,5	3	8,2	15	30,0	
	Kvinnor	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	
		15-24	2	0,4	0	0	0	0	0	0	
		25-44	48	4,0	2	12,9	0	0	1	6,9	
		45-64	350	30,1	2	15,6	2	21,0	1	8,1	
		65-74	131	33,1	4	104,4	0	0	0	0	
		75-84	28	8,2	0	0	0	0	0	0	
85+		6	4,1	0	0	0	0	0	0		
Totalt		565	12,5	8	14,6	2	5,6	2	3,9		
Båda	Totalt	2 004	22,3	18	16,6	5	6,9	17	16,8		
Alkohol- förgiftning	Män	0-14	155	19,0	0	0	0	0	1	11,9	
		15-24	1 175	211,5	23	253,3	6	113,0	8	89,9	
		25-44	1 816	146,8	23	137,2	14	133,4	9	57,8	
		45-64	3 314	280,4	35	277,3	38	395,5	28	235,7	
		65-74	689	193,3	7	212,2	7	242,5	4	141,8	
		75-84	245	101,3	0	0	0	0	2	107,8	
		85+	26	38,5	1	215,1	0	0	0	0	
		Totalt	7 420	166,5	89	165,0	65	177,7	52	104,1	
		Kvinnor	0-14	238	30,7	2	22,1	4	68,0	0	0
	15-24		1 085	204,9	15	157,6	9	195,9	8	90,9	
	25-44		966	81,2	9	58,1	14	146,7	5	34,6	
	45-64		1 265	108,9	9	58,1	10	105,2	5	40,3	
	65-74		204	51,6	6	156,7	0	0	1	29,1	
	75-84		90	26,5	2	68,3	1	44,6	0	0	
	85+		8	5,4	0	0	0	0	0	0	
	Totalt		3 856	85,0	43	78,6	38	106,1	19	37,1	
	Båda		Totalt	11 276	125,4	132	121,5	103	142,3	71	70,2
	Samtliga narkotika- diagnoser	Män	0-14	40	4,9	0	0	0	0	0	0
15-24			1 048	188,6	11	121,2	1	18,8	9	101,1	
25-44			2 766	223,7	23	137,2	13	123,9	22	141,4	
45-64			1 315	111,3	4	31,7	5	52,0	15	126,2	
65-74			101	28,3	1	30,3	1	34,6	1	35,4	
75-84			56	23,1	0	0	0	0	1	53,9	
85+			16	23,7	0	0	0	0	0	0	
Totalt			5 342	119,9	39	72,3	20	54,7	48	96,1	
Kvinnor			0-14	46	5,9	0	0	0	0	1	12,7
		15-24	779	147,1	11	115,6	8	174,1	14	159,1	
		25-44	1 329	111,7	8	51,6	9	94,3	12	83,0	
		45-64	825	71,0	5	39,0	4	42,1	3	24,2	
		65-74	109	27,6	0	0	1	30,7	2	58,2	
		75-84	100	29,5	1	34,2	0	0	1	34,7	
		85+	30	20,4	0	0	0	0	1	71,5	
		Totalt	3 218	70,9	25	45,7	22	61,4	34	66,3	
		Båda	Totalt	8 560	95,2	64	58,9	42	58,0	82	81,0
Opiat- beroende		Män	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0
	15-24		94	16,9	0	0	0	0	0	0	
	25-44		558	45,1	1	6,0	1	9,5	6	38,6	
	45-64		148	12,5	0	0	1	10,4	2	16,8	
	65-74		10	2,8	0	0	0	0	0	0	

		75-84	2	0,8	0	0	0	0	0	0
		85+	0	0	0	0	0	0	0	0
		Totalt	812	18,2	1	1,9	2	5,5	8	16,0
	Kvinnor	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0
		15-24	50	9,4	1	10,5	0	0	3	34,1
		25-44	237	19,9	0	0	0	0	4	27,7
		45-64	105	9,0	0	0	0	0	0	0
		65-74	5	1,3	0	0	0	0	0	0
		75-84	2	0,6	0	0	0	0	0	0
		85+	1	0,7	0	0	0	0	0	0
		Totalt	400	8,8	1	1,8	0	0	7	13,7
Båda	Totalt	1 212	13,5	2	1,8	2	2,8	15	14,8	

Källa: Spetz, Curt-Lennart, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007-03-31

Tabell 16. Alkohol- och narkotikadiagnoser i slutenvård 2005

Diagnos	Kön	Ålder	Antal i riket	Antal / 100 000 i riket	Antal i Umeå	Antal / 100 000 i Umeå	Antal i Luleå	Antal / 100 000 i Luleå	Antal i Lund	Antal / 100 000 i Lund
Samtliga alkohol- och narkotikadiagnoser	Män	0-14	206	25,5	2	20,8	6	98,2	0	0
		15-24	2 323	408,1	27	289,2	22	405,0	14	155,0
		25-44	5 509	445,5	49	285,9	48	457,4	38	243,3
		45-64	9 438	793,3	83	650,1	83	860,3	48	403,2
		65-74	2 124	584,4	17	506,9	12	406,5	13	441,1
		75-84	629	261,6	6	296,1	5	290,8	8	429,8
		85+	70	99,1	2	402,0	0	0	1	179,5
		Totalt	20 299	453,5	186	339,9	176	479,2	122	242,8
	Kvinnor	0-14	304	39,7	5	55,7	3	51,7	1	12,9
		15-24	1 948	359,3	28	287,7	21	450,9	14	157,1
		25-44	2 557	214,8	23	146,3	16	168,3	19	130,5
		45-64	3 541	302,8	38	294,1	29	303,0	26	206,8
		65-74	670	168,2	6	152,0	4	121,7	4	115,5
		75-84	295	88,0	3	102,0	2	87,1	1	35,0
		85+	75	49,5	0	0	1	123,8	1	69,1
		Totalt	9 390	206,2	103	186,1	76	211,5	66	127,9
	Båda	Totalt	29 689	328,8	289	262,6	252	346,8	188	184,6
	Samtliga alkohol-diagnoser	Män	0-14	174	21,6	2	20,8	6	98,2	0
15-24			1 358	238,6	13	139,3	15	276,2	7	77,5
25-44			3 380	273,3	31	180,9	28	266,8	20	128,1
45-64			8 593	722,3	76	595,3	79	818,9	43	361,2
65-74			2 049	563,8	17	506,9	12	406,5	13	444,1
75-84			566	235,4	6	296,1	5	290,8	7	376,0
85+			54	76,5	2	402,0	0	0	1	179,5
Totalt			16 174	361,3	147	268,7	145	394,8	91	181,1
Kvinnor		0-14	264	34,5	4	44,5	3	51,7	1	12,9
		15-24	1 319	243,3	13	133,6	15	322,1	6	67,3
		25-44	1 517	127,4	14	89,0	8	84,2	10	68,7
		45-64	2 957	252,8	29	224,5	27	282,1	19	151,2
		65-74	582	146,1	5	126,7	3	91,3	2	57,7
		75-84	194	57,9	3	102,0	2	87,1	0	0
		85+	26	17,1	0	0	0	0	0	0
		Totalt	6 859	150,6	68	122,8	58	161,4	38	73,7
Båda		Totalt	23 033	255,1	215	195,3	203	279,4	129	126,7
Alkoholism		Män	0-14	1	0,1	0	0	0	0	0
	15-24		55	9,7	1	10,7	1	18,4	0	0
	25-44		1 464	118,4	12	70,0	14	133,4	7	44,8

		45-64	4 689	394,1	37	289,8	45	466,4	25	210
		65-74	934	257,0	7	208,7	4	135,5	4	135,7
		75-84	196	81,5	2	98,7	2	116,3	3	161,2
		85+	9	12,7	0	0	0	0	0	0
		Totalt	7 348	164,1	59	107,8	66	179,7	39	77,6
	Kvinnor	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0
		15-24	49	9,0	1	10,3	3	64,4	1	11,2
		25-44	520	43,7	5	31,8	2	21,0	6	41,2
		45-64	1 405	120,1	11	85,1	15	156,7	9	71,6
		65-74	220	55,2	2	50,7	1	30,4	1	28,9
		75-84	54	16,1	2	68,0	0	0	0	0
		85+	7	4,6	0	0	0	0	0	0
		Totalt	2 255	49,5	21	37,9	21	58,4	17	33,0
		Båda	Totalt	9 603	106,4	80	72,7	87	119,7	56
Lever- sjukdomar	Män	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0
		15-24	0	0	0	0	0	0	0	0
		25-44	116	9,4	1	5,8	0	0	0	0
		45-64	912	76,7	5	39,2	7	72,6	6	50,4
		65-74	298	82,0	1	29,8	0	0	1	33,9
		75-84	102	42,4	0	0	0	0	1	53,7
		85+	2	2,8	0	0	0	0	0	0
		Totalt	1 430	31,9	7	12,8	7	19,1	8	15,9
	Kvinnor	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0
		15-24	3	0,6	0	0	0	0	0	0
		25-44	38	3,2	1	6,4	0	0	0	0
		45-64	398	34,0	3	23,2	1	10,4	3	23,9
		65-74	118	29,6	0	0	0	0	0	0
		75-84	37	11,0	0	0	0	0	0	0
85+		4	2,6	0	0	0	0	0	0	
Totalt		598	13,1	4	7,2	1	2,8	3	5,8	
Båda	Totalt	2 028	22,5	11	10,0	8	11,0	11	10,8	
Alkohol- förgiftning	Män	0-14	172	21,3	2	20,8	6	98,2	0	0
		15-24	1 255	220,5	12	128,5	14	257,8	7	77,5
		25-44	1 796	145,2	16	93,4	15	142,9	12	76,8
		45-64	3 275	275,3	29	227,1	38	393,9	13	109,2
		65-74	776	213,5	9	268,3	7	237,1	4	135,7
		75-84	220	91,5	2	98,7	3	174,5	3	161,2
		85+	31	43,9	1	201,0	0	0	0	0
		Totalt	7 525	168,1	71	129,8	83	226,0	39	77,6
	Kvinnor	0-14	257	33,6	4	44,5	3	51,7	1	12,9
		15-24	1 240	228,7	12	123,3	12	257,6	4	44,9
		25-44	962	80,8	11	70,0	7	73,6	4	27,5
		45-64	1 271	108,7	18	139,3	13	135,8	10	79,6
		65-74	218	54,7	2	50,7	1	30,4	0	0
		75-84	72	21,5	1	34,0	1	43,5	0	0
85+		7	4,6	0	0	0	0	0	0	
Totalt		4 027	88,4	48	86,7	37	103,0	19	36,8	
Båda	Totalt	11 552	127,9	119	108,1	120	165,2	58	57,0	
Samtliga narkotika- diagnoser	Män	0-14	37	4,6	0	0	0	0	0	0
		15-24	1 105	194,1	14	150,0	9	165,7	7	77,5
		25-44	2 696	218,0	24	140,1	25	238,2	21	134,5
		45-64	1 361	114,4	8	62,7	8	82,9	10	84
		65-74	107	29,4	0	0	1	33,9	1	33,9
		75-84	67	27,9	0	0	0	0	1	53,7
		85+	16	22,7	0	0	0	0	0	0
		Totalt	5 389	120,4	46	84,1	43	117,1	40	79,6

	Kvinnor	0-14	54	7,1	1	11,1	0	0	0	0
		15-24	767	141,5	15	154,1	8	171,8	9	101,0
		25-44	1 283	107,8	11	70,0	10	105,2	10	68,7
		45-64	832	71,1	12	92,9	4	41,8	9	71,6
		65-74	101	25,4	1	25,3	1	30,4	2	57,7
		75-84	108	32,2	2	68,0	0	0	1	35,0
		85+	49	32,3	0	0	1	123,8	1	69,1
		Totalt	3 194	70,1	42	75,9	24	66,8	32	62,0
	Båda	Totalt	8 583	95,1	88	79,9	67	92,2	72	70,7
Opiat-beroende	Män	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0
		15-24	88	15,5	3	17,5	0	0	1	11,1
		25-44	504	40,8	3	17,5	1	9,5	3	19,2
		45-64	161	13,5	2	15,7	0	0	1	8,4
		65-74	9	2,5	0	0	0	0	0	0
		75-84	4	1,7	0	0	0	0	0	0
		85+	0	0	0	0	0	0	0	0
		Totalt	766	17,1	6	11,0	1	2,7	5	10
	Kvinnor	0-14	0	0	0	0	0	0	0	0
		15-24	60	11,1	3	30,8	0	0	0	0
		25-44	228	19,2	2	12,7	0	0	5	34,3
		45-64	110	9,4	1	7,7	0	0	0	0
		65-74	11	2,8	0	0	0	0	0	0
		75-84	1	0,3	0	0	0	0	0	0
		85+	2	1,3	0	0	0	0	0	0
Totalt		412	9,0	6	10,8	0	0	5	9,7	
	Båda	Totalt	1 178	13,0	12	10,9	1	1,4	10	9,8

Källa: Spetz, Curt-Lennart, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007-03-31

2.3.3 Infektionssjukdomar

I detta avsnitt redovisas smittvägar för dem som anmälde Hepatit B, Hepatit C eller HIV/aids under 2005.

Smittskyddsinstitutet och smittskyddsenheterna försöker hålla varandra uppdaterade om anmäld smitta men uppdateringen dem emellan fungerar inte till hundra procent. Ibland saknar smittskyddsinstitutet information om anmäld smitta likväl som smittskyddsenheterna kan sakna information. Vidare kan de i enstaka fall bedöma smittvägen olika. Detta gör att smittskyddsinstitutets statistik inte kan jämföras rakt av med smittskyddsenheternas statistik.¹⁴

Tabell 17. Antal Hepatit B anmälda under 2005

Smittväg	Riket	Västerbotten	Norrbottnen	Skåne
Intravenöst missbruk	83	1	5	16
Blod/blodprodukter	3	0	2	0
Mor - barn	0	0	4	1
Sexuellt	82	1	10	24
Okänd/övrigt	49	29	23	5
Antal anmälda fall	217	31	44	46

Källor: Smittspridaren, Lundqvist, Inga-Lill, Rosenqvist, Helene och Janzon, Ragnhild

¹⁴ Janzon, Ragnhild, smittskyddsinstitutet, 2007-03-19

Tabell 18. Antal Hepatit C anmälda under 2005

Smittväg	Riket	Västerbotten	Norrbottn	Skåne
Intravenöst missbruk	1 063	34	19	9
Blod/blodprodukter	88	2	1	0
Mor - barn	0	1	0	0
Sexuellt	69	0	5	4
Okänd/övrigt	490	23	24	5
Antal anmälda fall	1 710	60	49	18

Källor: Smittspridaren, Jarvis, Dennis, Lundqvist, Inga-Lill, Rosenqvist, Helene och Janzon, Ragnhild

Tabell 19. Antal Hiv-anmälda under 2005

Smittväg	Riket	Västerbotten	Norrbottn	Skåne
Intravenöst missbruk	25	0	1	2
Blod/blodprodukter	1	0	0	0
Mor - barn	13	0	0	0
Sexuellt	288	18	11	43
Okänd/övrigt	65	3	4	0
Antal anmälda fall	392	21	16	45

Källor: Smittspridaren, Lundqvist, Inga-Lill, Rosenqvist, Helene och smittskyddsinstutet

2.3.4 Alkohol- och narkotikarelaterade dödsorsaker

Statistiken nedan bygger på uppgifter från socialstyrelsens dödsorsaksregister. Dödsorsaksregistret omfattar samtliga avlidna under ett kalenderår som vid tidpunkten för dödsfallet var folkbokförda i Sverige, oavsett om dödsfallet inträffade inom eller utanför landet. I redovisningen ingår inte dödfödda, personer som avlidit under tillfällig vistelse i Sverige eller asylsökande som inte erhållit uppehållstillstånd. Utvandrade svenskar, som inte längre är folkbokförda i Sverige, ingår inte heller. Huvuddelen av uppgifterna i dödsorsaksregistret baseras på dödsorsaksintygen. Vissa uppgifter i dödsorsaksregistret hämtas från aviseringar till SCB:s befolkningsstatistik.¹⁵ Aktuella diagnoser för alkohol- och narkotikarelaterade dödsorsaker finns i bilaga 2.

Statistiken nedan omfattar de personer som dog i en narkotika- eller alkoholrelaterad sjukdom under 2004. Anledningen till att inte 2005 års dödsorsaker redovisas är att 2004 är den nyaste statistiksammansättningen över dödsorsaker.

Tabell 20. Alkoholrelaterade dödsorsaker år 2004

Kön	Antal i riket	Antal / 100 000 invånare i riket	Antal i Umeå	Antal / 100 000 invånare i Umeå	Antal i Luleå	Antal / 100 000 invånare i Luleå	Antal i Lund	Antal / 100 000 invånare i Lund
Män	1 682	37,7	16	29,7	7	19,1	10	20
Kvinnor	437	9,6	4	7,3	1	2,8	5	9,8

Källa: Bernhardsson, Dan, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007-02-28

¹⁵ www.socialstyrelsen.se/Statistik/statistik_amne/dodsorsaker/Dodsorsaksregistret.htm.

Tabell 21. Narkotikarelaterade dödsorsaker år 2004

Kön	Antal i riket	Antal / 100 000 invånare i riket	Antal i Umeå	Antal / 100 000 invånare i Umeå	Antal i Luleå	Antal / 100 000 invånare i Luleå	Antal i Lund	Antal / 100 000 invånare i Lund
Män	289	6,5	1	1,9	0	0	6	12
Kvinnor	73	1,6	0	0	1	2,8	1	2

Källa: Bernhardsson, Dan, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007-02-28

2.3.5 Olycksstatistik

Det finns en överrepresentation av alkoholpåverkade förare vid singelolyckor och vid olyckor som sker nattetid. Singelolyckor nattetid kan därför användas som en av flera indikatorer för att följa utvecklingen på alkoholområdet.¹⁶

Folkhälsoinstitutets statistik angående nattliga singelolyckor bygger på polisens rapportering om olycksplatsen och erhålls från vägverket. Statistiken omfattar de olyckor som medfört personskada och som har skett med motorfordon mellan klockan 22.00 och 05.00. Uppgifterna gäller den kommun där olyckan inträffade och presenteras per 10 000 invånare.¹⁷

Tabell 22. Nattliga singelolyckor per 10 000 invånare år 2005

Benämning	Riket	Umeå	Luleå	Lund
Singelolyckor	1.42	0.90	0.96	0.98

Källa: Folkhälsoinstitutet

2.3.6 Brottsstatistik

Att följa den alkohol- och narkotikarelaterade brottsutvecklingen är ett sätt att få grepp om de sociala skadeverkningar som alkoholkonsumtion och narkotikabruk medför. Den registrerade brottsligheten är dock beroende av dels anmälningens benägenhet vid s.k. offerbrott, dels av polisens, tullens eller andras arbetsinsatser när det gäller s.k. spanings- och ingripandebrott, dit exempelvis narkotikabrott, flera brott mot alkohollagen samt rattfylleri hör.¹⁸

Misshandelsbrott är i hög grad kopplad till den svenska berusningskulturen. Anmälningssstatistiken kan användas som en av flera indikatorer för att följa utvecklingen på alkoholområdet, även om inga uppgifter om alkoholförekomst finns för den enskilda anmälan. Data omfattar samtliga händelser som anmälts och registrerats som misshandelsbrott av polisen. Uppgifterna om anmälda misshandelsbrott gäller den kommun där brottet begicks.¹⁹

Rattfylleribrott upptäcks främst genom polisens kontroller. Mörkertalet är således stort och de faktiska rattfylleribrotten är betydligt fler än vad brottsstatistiken visar. Redovisade data omfattar samtliga händelser som har anmälts och registrerats som rattfylleribrott av polisen.²⁰

Brott mot alkohollagen upptäcks i stor utsträckning genom polisens spaning. Utvecklingen av anmälda brott mot alkohollagen avspeglar i stor utsträckning vilka resurser polisen sätter in för att bekämpa dessa brott.²¹

¹⁶ www.fhi.se

¹⁷ ibid.

¹⁸ Kvillemo, Pia, sid. 20 (2006)

¹⁹ www.fhi.se

²⁰ ibid.

²¹ ibid.

Tabell 23. Anmälda brott år 2005

Benämning	Antal i riket	Antal / 100 000 i riket	Antal i Umeå	Antal / 100 000 i Umeå	Antal i Luleå	Antal / 100 000 i Luleå	Antal i Lund	Antal / 100 000 i Lund
Misshandel	72 645	805	749	680	653	899	774	760
Rattfylleri	15 809	175	191	174	106	146	118	116
Narkotikabrott	60 052	665	722	656	312	429	810	795
Alkoholbrott	21 078	233	234	213	134	184	164	161

Källa: Brottsförebyggande rådet

Tabell 24. Antalet ingripande per 1 000 invånare 15 år och däröver enligt brottsbalken för fylleri eller enligt lagen om omhändertagande av berusade personer år 2005

Årtal	Riket	Västerbotten	Norrbottnen	Skåne
2005	7	7	7	6

Källa: Trafikregistret, Vägverket (Cans rapportserie, nr. 98)

Referensförteckning

Auland, Håkan, alkoholhandläggare, Luleå, 2007-03-13, 2007-03-19

Bernhardsson, Dan, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007-02-28

Cans rapportserie, Nr 98. *Drogutvecklingen i Sverige 2006*

Engberg, Erik, Inspektör, Tillståndsenheten, Umeå, 2007-03-19

Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, Statistik: Hälsa och sjukdomar 2007:1, *Dödsorsaker 2004*

Janzon, Ragnhild, Avdelningen för epidemiologi, smittskyddsinstitutet, 2007-03-19

Jarvis, Dennis, smittskyddssekreterare, smittskyddsenheten, Umeå, 2007-03-09

Kvillemo, Pia (2006) *Metoder för kartläggning och uppföljning*. Statens folkhälsoinstitut, Stockholm.

Landfors, Annika, Tillståndschef, Tillståndsenheten, Lund, 2007-03-16

Luleå kommun, stadsbyggnadskontoret. *Drogvaneundersökning 2005*

Lundqvist, Inga-Lill, smittskyddssekreterare, Sunderby sjukhus, Luleå, 2007-03-09

Nilsson, Tony, Utredare, Alkohol- och narkotikaavdelningen, Statens folkhälsoinstitut, Östersund, 2007-03-14, 2007-03-29

Patientregistret, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen (2005-12-12) *Statistik över alkohol- och narkotikadiagnoser i slutenvård*

Rask, Linnéa (2006) *CANs rapporteringssystem om droger (CRD) Tendenser vinterhalvåret 2005-2006*. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, Stockholm

Rosenqvist, Helene, chefssekreterare/smittskyddsassistent, Smittskydd Skåne, 2007-03-12

Smittskyddsenheten, Västerbottens läns landsting (nr. 1, 2006) *Smittspridaren*

Socialstyrelsens statistikdatabaser

Spetz, Curt-Lennart, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007-03-31

Statistik.bra.se/solwebb/action/anmalda/resultat

Umeå tillståndsenhet, *Tillståndsenhetens årsrapport 2005*

Utvecklings- och fältforskningsenheten, Umeå socialtjänst, *Levnadsvaneundersökningen 2005*

Västerbottens läns landsting, *Alkoholvanor bland patienter inom primärvården – resultat från en enkätstudie i Västerbotten 2005*

www.fhi.se

www.smittskyddsinstitutet.se/statistik/hivinfektion

www.socialstyrelsen.se/Statistik/statistik_amne/dodsorsaker/Dodsorsaksregistret.htm.

Kod	Klartext
Samtliga alkoholdiagnoser	
ICD9	
291	Alkoholpsykos
303	Alkoholism
305A	Alkoholmissbruk
357F	Alkoholpolyneuropati
425F	Alkoholbetingad kardiomyopati
535D	Gastrit av alkohol
571A-571D	Alkoholbetingad leversjukdom
980	Alkoholförgiftning
ICD10	
E24.4	Alkoholutlöst pseudocushingsyndrom
F10	Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol
G31.2	Degeneration i nervsystemet orsakad av alkohol
G62.1	Alkoholutlöst polyneuropati
G72.1	Alkoholutlöst myopati
I42.6	Alkohol kardiomyopati
K29.2	Gastrit orsakad av alkohol
K70	Leversjukdom orsakad av alkohol
K86.0	Kronisk pankreatit orsakad av alkohol
O35.4	Vård av blivande moder för (misstänkt) skada på fostret på grund av alkoholmissbruk hos modern
P04.3	Foster och nyfödd som har påverkats av alkoholbruk hos modern
Q86.0	Fetalt alkoholsyndrom
T51	Toxisk effekt av alkohol
Y90	Tecken på alkoholpåverkan, fastställd genom mätning av blodets alkoholhalt
Y91	Tecken på alkoholpåverkan, fastställd genom intoxikationsgrad
Z502	Rehabilitering av alkoholmissbrukare
Z714	Rådgivning och kontroll vid alkoholmissbruk
Alkoholism	
ICD9	
303	Alkoholism
ICD10	
F10.2	Beroendesyndrom orsakat av alkohol
G31.2	Degeneration i nervsystemet orsakad av alkohol
Alkoholrelaterad leversjukdom	
ICD9	
571A-571D	Alkoholbetingad leversjukdom
ICD10	
K70	Leversjukdom orsakad av alkohol
Alkoholförgiftning	
ICD9	
291E	Patologiskt alkoholrus
305A	Alkoholmissbruk
980	Alkoholförgiftning
ICD10	

F10.0	Akut intoxikation orsakad av alkohol
F10.1	Skadligt bruk av alkohol
T51	Toxisk effekt av alkohol
Samtliga narkotikadiagnoser	
ICD9	
292	Drogpsykos
304	Drogberoende och drogmissbruk
305X	Missbruk av droger/läkemedel
965A	Förgiftning med opiater
968F	Förgiftning med andra lugnande medel
969G	Förgiftning med hallucinogener
969H	Förgiftning med psykostimulantia
ICD10	
F11-F16,	Psykiska störningar och beteendestörningar
F18-F19	orsakade av psykoaktiva substanser
O35.5	Vård av blivande moder för (misstänkt) skada på fostret av läkemedel
P04.4	Foster och nyfödd som har påverkats av bruk av tillvänjande droger hos modern
T40	Förgiftning med narkotiska eller psykodysleptiska medel
T43.6	Förgiftning med psykostimulantia med missbruksrisk
Z50.3	Rehabilitering av läkemedelsmissbrukare
Z71.5	Rådgivning och kontroll vid drogmissbruk
Opiatberoende	
ICD9	
304A	Narkomani, morfin och andra opiater
ICD10	
F112	Beroendesyndrom orsakat av opiater

Källa: Patientregistret, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2005-12-12

Kod	Klartext
Alkoholrelaterad dödlighet	
ICD-10	
E244	Alkoholutlöst pseudocushingsyndrom
F10	Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol
G312	Degeneration i nervsystemet orsakad av alkohol
G621	Alkoholutlöst polyneuropati
G721	Alkoholutlöst myopati
I426	Alkoholkardiomyopati
K292	Gastrit orsakad av alkohol
K700-K709	Leversjukdom orsakad av alkohol
K852	Akut pankreatit orsakad av alkohol
K860	Kronisk pankreatit orsakad av alkohol
O354	Vård av blivande moder för (misstänkt) skada på fostret på grund av alkoholmissbruk hos modern
P043	Foster och nyfödd som påverkats av alkoholbruk hos modern
Q860	Fetalt alkoholsyndrom
T510-519	Toxisk effekt av alkohol
Y901-Y909	Tecken på alkoholpåverkan, fastställd genom mätning av blodets alkoholhalt
Y911-Y919	Tecken på alkoholpåverkan med kliniskt fastställd intoxikationsgrad
Z502	Rehabilitering av alkoholmissbrukare
Z714	Rådgivning och kontroll vid alkoholmissbruk
Z721	Livsstilsproblem genom alkoholbruk

Källa: Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007:1

Kod	Klartext
Narkotikarelaterad dödlighet	
ICD-10	
F11-F16, F18, F19	Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av psykoaktiva substanser
O35.5	Vård av blivande moder för (misstänkt) skada på fostret av läkemedel
P04.4	Foster och nyfödd som påverkats av bruk av tillvänjande droger hos modern
T40.0-T40.3, T40.5-T40.9	Förgiftning med narkotiska och psykodyseptiska medel
T43.6	Förgiftning med psykostimulantia med missbruksrisk
Z50.3	Rehabilitering av läkemedelsmissbrukare
Z71.5	Rådgivning och kontroll vid drogmissbruk
Z72.2	Livsstilsproblem genom drogbruk

Källa: Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 2007:1